

Nettmøte særskilt språkopplæring

21. januar 2025

Statsforvalteren i Nordland

Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje

— virker til Nordlands beste

Agenda

Gjelder også FOV og private skoler (§§ 3-5 og 3-5a)

Endringer fra forrige lov

Språklige endringer

Tospråklig fagopplæring

Tospråklig ↓
opplæring i fag

Særsilt norskopplæring

Forsterket ↓
opplæring i norsk

Innføringstilbud skilt ut i egen §

Ikke krav om kartlegging før vedtak eller avslutning

Endringer fra forrige lov

Gjelder også FOV
og private skoler
(§§ 3-5 og 3-5a)
Hjemkommunen
fatter vedtak

Språklige endringer

Tospråklig
fagopplæring

Tospråklig ↓
opplæring i fag

Særskilt
norskopplæring

Forsterket ↓
opplæring i norsk

Innføringstilbud
skilt ut i egen § 3-7
(§ 3-5a i
privatskoleloven)

Ikke krav om
kartlegging før
vedtak eller
avslutning

§ 14-4 Fjernundervisning

Kartlegging og vurdering

Kartlegging og vurdering – viktig å huske!

Elever med vedtak om særskilt språkopplæring kan vurderes fritatt for nasjonale prøver

Elever med vedtak om særskilt språkopplæring har ikke rett til fritak for vurdering med karakter, med unntak av:

- I faget norsk hvis de følger læreplan for grunnleggende norsk
- I alle fag så lenge eleven også har vedtak § 3-7 om innføringsopplæring
- I alle fag hvis eleven kommer siste halvdel av et skoleår. Ut skoleåret
- Opplæring i fremmedspråk § 1-10 og i sidemål § 1-11

Elevene skal ha vurdering uten karakter på lik linje med alle andre elever

– virker til Nordlands beste

Kartlegging og vurdering – viktig å huske!

Elever med vedtak om særskilt språkopplæring kan vurderes fritatt for nasjonale prøver

Å ha mangelfulle norskkunnskaper er ikke et grunnlag for tilrettelegging på eksamen

- Opplæring i fremmedspråk § 1-10 og i sidemål § 1-11

Elevene skal ha vurdering uten karakter på lik linje med alle andre elever

– virker til Nordlands beste

Vedtak

Enkeltvedtak om særskilt språkopplæring for (navn)

Vi viser til henvendelsen fra (navn/instans) om vurdering av behov for særskilt språkopplæring.

Vedtak

[Her må du si noe om hva vedtaket gjelder og hva som er resultatet i saken. Du må si noe om hva det konkrete er fattet vedtak om, herunder innhold, organisering og omfang.]

Rettslig grunnlag

Elever med annet morsmål enn norsk og samisk har rett til særskilt språkopplæring til de kan norsk godt nok til å følge den vanlige opplæringen.

Særskilt språkopplæring skal omfatte forsterket opplæring i norsk. Hvis det er behov, skal det også omfatte morsmålsopplæring, tospråklig opplæring i fag eller begge deler. [For grunnskolen: Dette står i opplæringsloven § 3-6. For videregående opplæring: Dette står i opplæringsloven § 6-5.]

Kommunen/fylkeskommunen kan fatte vedtak om at eleven skal få opplæringen i morsmål på en annen skole enn den eleven går på.

Eleven har rett til å medvirke og bli hørt, og hva som er elevens beste, skal være et grunnleggende hensyn. Dette står i Grunnloven § 104, barnekonvensjonen artikkel 3 og 12, og opplæringsloven §§ 10-1 og 10-2.

— virker til Nordlands beste

Enkeltvedtak om innføringsopplæring for (navn)

Vi viser til e-posten/søknaden av (dato), der du søkte om innføringsopplæring.

Vedtak

[Her må du si noe om hva vedtaket gjelder og hva som er resultatet i saken. Du må si noe om hva det konkrete er fattet vedtak om, herunder innhold, organisering og omfang.]

Rettslig grunnlag

Kommunen/fylkeskommunen kan gi elever som har bodd kort tid i Norge og har fått vedtak om særskilt språkopplæring, hele eller deler av opplæringen, i særskilte grupper eller klasser eller på særskilte skoler. Kommunen/fylkeskommunen må vurdere at slik opplæring er til det beste for eleven. Kommunen/fylkeskommunen kan bare gi slik innføringsopplæring hvis eleven eller foreldrene samtykker. Dette står i opplæringsloven § 3-7 for grunnskolen og § 6-6 for den videregående opplæringa.

Kommunen/fylkeskommunen kan fatte vedtak om innføringsopplæring for en elev for ett år om gangen, og inntil to år til sammen. I vedtaket kan det gjøres unntak fra læreplaner i fag etter § 1-4 andre ledd, og fag- og timefordelingen etter § 1-6 første og andre ledd.

Eleven har rett til å medvirke og bli hørt, og hva som er elevens beste skal være et grunnleggende hensyn. Dette står i Grunnloven § 104, barnekonvensjonen artikkel 3 og 12, og opplæringsloven §§ 10-1 og 10-2.

Utredning

Barnets stemme

Barnets behov

Barnets beste

Hva

Hvordan

Hvem

Hva ser vi?

Engasjerte lærere, mye god kompetanse

Elevene får vurdert sin norskkompetanse og får vedtak

Eiere har stort sett rutiner på plass

Answaret er godt kjent

Gjerne en person med oversikt

Lærere får ansvaret uten kompetanse og/eller tid

Vurdering av tospråklig opplæring i fag mangelfull

Vurdering av tospråklig opplæring i fag standardisert

Vurdering av behov for morsmål

Få klager

Eksempel

Bakgrunn

Skolen bruker Udirs kartleggingsverktøy i grunnleggende norsk. Under følger en beskrivelse av elevens resultater fra denne kartleggingen (nivå 1-3)
Uttale: Nivå 1
Muntlig kommunikasjon: Nivå 1
Ordforråd: Nivå 1
Lesing: Nivå 1
Skriving: Nivå 1
Kort oppsummering av elevens faglige ståsted i norsk: Nivå 1 – eleven viser tidvis ferdighetsnivå 2 med støtte.

Vurdering

Som resultatet av kartleggingen viser vil eleven ha behov for forsterket opplæring i norsk for å kunne nyttiggjøre seg undervisning i ordinær klasse. X skole er en skole som legger til rette for mestring og trivsel både faglig og sosialt. Eleven mestrer ikke å delta innenfor det ordinære opplæringstilbudet og vurderes til å ha rett til forsterket opplæring i norsk med utgangspunkt i læreplan i grunnleggende norsk for språklige minoriteter.

Eleven uttrykker selv utfordringer knyttet til språkforståelse og har et ønske om veiledning utover det ordinære tilbudet. Dette kommer tydelig frem i kartleggingene gjennomført i 7-trinn og er i tråd med førsteinntrykket til faglærere på 8-trinn.

Informasjon om forsterket opplæring i norsk er gitt i elevsamtale, og eleven ønsker å ta imot tilbudet.

Vedtak

Eleven tilbys forsterket opplæring i norsk skoleåret 24-25.

Forsterket opplæring i norsk vil bli gitt 3 timer per uke, og denne undervisningen gis i liten gruppe.

Eleven følger læreplan i grunnleggende norsk for språklige minoriteter frem til skolen vurderer at hen kan følge læreplan i norsk. Grunnleggende norsk for språklige minoriteter vurderes ikke med karakter.

Ordinær fag- og timefordeling kan avvike noe for å styrke opplæring i norsk.

Hjelp

Særskilt språkopplæring

Elever som har et annet morsmål enn norsk eller samisk, har rett til særskilt språkopplæring frem til de kan norsk godt nok til å følge den vanlige opplæringen. Særskilt språkopplæring skal bestå av forsterket opplæring i norsk. Ved behov skal eleven også få morsmålsopplæring, tospråklig opplæring i fag eller begge deler.

REGELVERK | SIST ENDRET: 01.08.2024

Last siden som PDF Skriv ut

Gode kunnskaper i norsk er viktig for at elever skal utvikle grunnleggende ferdigheter, tilegne seg faglig kompetanse, gjennomføre videregående opplæring og kunne delta i det norske samfunnet.

Elever som har et annet morsmål enn norsk eller samisk, og som ikke kan norsk godt nok til å følge den vanlige opplæringen, har rett til særskilt språkopplæring. Det står i opplæringsloven § 3-6 for grunnskolen og § 6-5 for den videregående opplæringen.

Opplæringsloven i praksis: Særskilt språkopplæring

Filmen under gir en innføring i regelverket om særskilt språkopplæring og refleksjoner rundt praksis:

NAFO
Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring

Søk her MENY

[Startside](#) > [Ressurser](#) > Flerspråklige ressurser

[Startside](#) > [Ressurser](#)

Ressurser

> Flerspråklige ressurser

Prinsipper for god andrespråkopplæring

> Laget rundt barnet / eleven

Flerspråklige ressurser

NAFO utvikler gratis, flerspråklige ressurser til bruk i barnehage, skole og voksenopplæring.

Bildetema

Bildetema er en flerspråklig bildebok med bilder, tekst og lyd som kan brukes i barnehage, skole og voksenopplæring.

LEXIN

LEXIN-ordbøkene er laget spesielt for minoritetsspråklige elever i grunnopplæringen. Oppslagsordene er valgt ut spesielt for denne målgruppen. I tillegg til hverdagslige ord finner du ord og uttrykk som er nyttige å kunne når man bor i Norge.

Morsmål.no

Morsmål.no er en nettside med flerspråklige ressurser til bruk i barnehage og skole.

morsmål.no

Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring

Søk

MENY

Tilgjengelig på

Du er her: Norsk (bokmål) [Norsk \(nynorsk\)](#) [Amharisk](#) [Arabisk](#) [Dansk](#) [Dari](#) [Engelsk](#) [Filipino](#) [Fransk](#) [Hindi](#) [Italiensk](#) [Kurdisk \(kurmanji\)](#) [Kurdisk \(sorani\)](#) [Litauisk](#) [Malayisk](#) [Nordsamisk](#) [Pashto](#) [Persisk](#) [Polsk](#) [Punjabi](#) [Rumensk](#) [Russisk](#) [Somali](#) [Spansk](#) [Swahili](#) [Tamil](#) [Thai](#)
[Tigrinja](#) [Tyrkisk](#) [Tysk](#) [Ukrainsk](#) [Urdu](#) [Usbekisk](#) [Vietnamesisk](#)

— virker til Nordlands beste

Spørsmål?

— virker til Nordlands beste

Takk for nå!

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlándá Stáhtaháldadiddje*